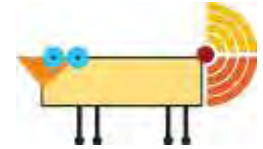

Vänd frånvaro till närvaro

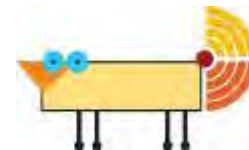
www.psynk.se

Upplägg

- Bakgrund och Psynks utgångspunkter
- Pyramiden (främja, förebygga och åtgärda)
- Varför ska vi öka skolnärvaron?
- Riskfaktorer
- Systematiskt skolnärvaroarbete
- Samverkan
- Elevhälsans roll
- Framgångsfaktorer
- Gemensam närvarorutin
- Långvarig skolfrånvaro

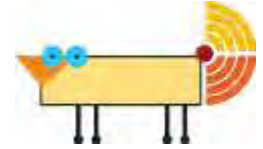
Bakgrund

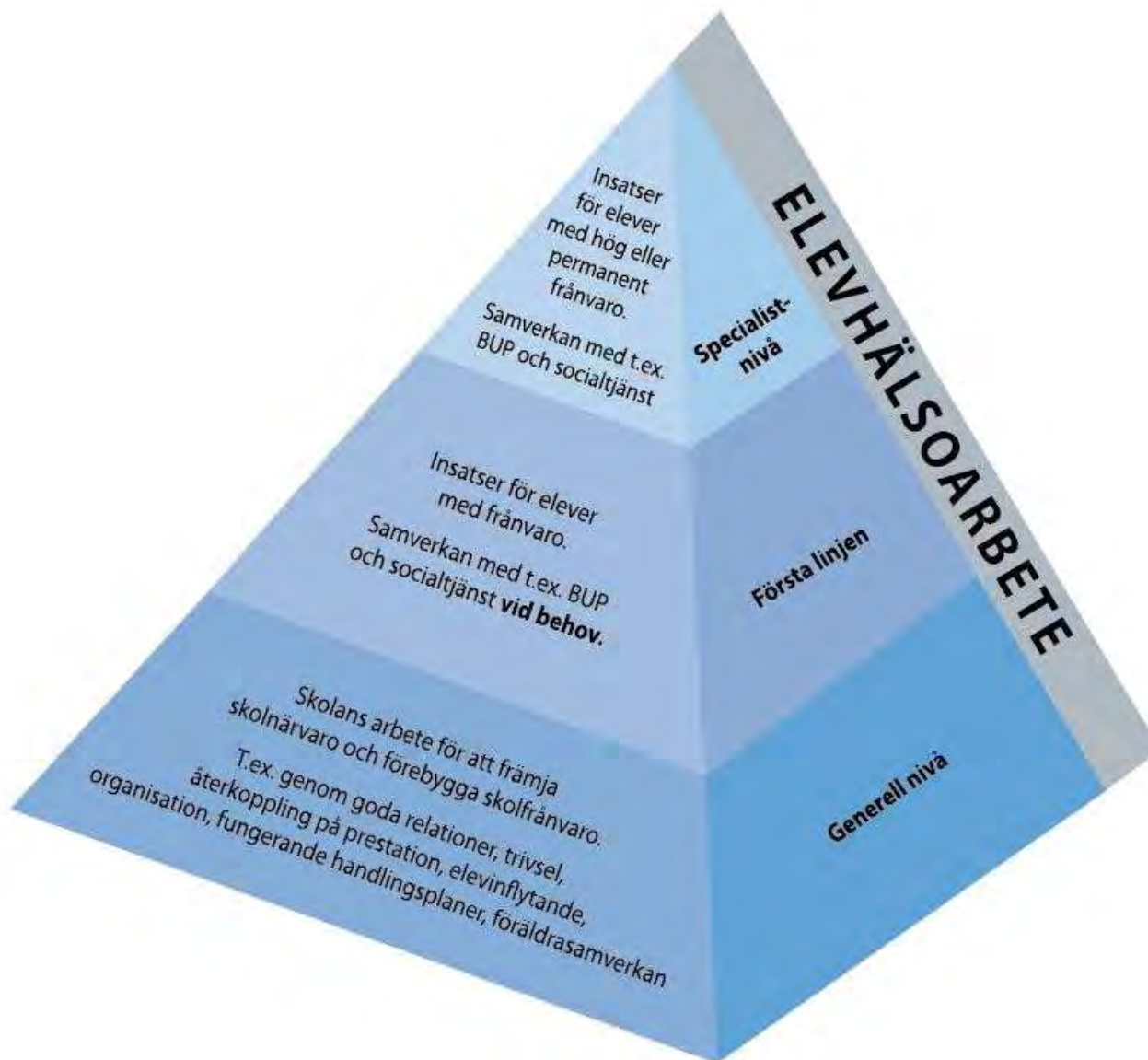
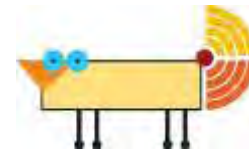
- Modellområdesprojektet (2009-2011) och samverkansstudien
- Projektet Psynk – psykisk hälsa, barn och unga (2012-2014)
- Framgångsrikt förbättringsarbete i Vänersborgs kommun

Psynks utgångspunkter

- Skolfrånvaro är en indikation på psykisk ohälsa
- Elever med skolfrånvaro löper högre risk att drabbas av psykosociala problem
- Det är viktigt att förebygga skolfrånvaro och att göra tidiga insatser

Varför ska vi öka skolnärvaron?

- Lagen
- Skolan som skyddsfaktor för barn och unga
- Lägre kostnader för samhället

Skolfrånvaro, studieavbrott, arbetslöshet...

- Skolfrånvaro i grundskolan – risk att inte bli behörig till nationellt program i gymnasieskolan
- Skolfrånvaro i gymnasieskolan – ökad risk för studieavbrott
- Utan avslutad gymnasieutbildning – 51 % högre risk för arbetslöshet vid 20 års ålder
- ... och ökad risk för upprepade arbetslöshetsperioder

Utan avslutad gymnasieutbildning...

- Risken för ekonomiskt bistånd vid 20 års ålder är 5 gånger högre
- Risken för ekonomiskt bistånd vid 25 års ålder är 6 gånger högre
- Risken för ekonomiskt bistånd vid 29 års ålder är 7 gånger högre

Risikfaktorer

- Inte en förklaring utan FLERA olika faktorer som SAMVERKAR
- Vilka faktorer och hur de samverkar varierar från person till person
- Ofta finns en utlösande faktor och sedan vidmakthålls frånvaron av andra faktorer
- Implikation:
 - Bred men systematisk bedömning av utlösande och vidmakthållande faktorer i det enskilda fallet
 - Finns inte EN metod för all skolfrånvaro

Malin Gren Landell

Fem steg i skolnärvaroarbetet

- 1) Skaffa en bild av läget
- 2) Säkerställ samsyn och förankra
- 3) Ta fram en närvarorutin
- 4) Implementera närvarorutinen
- 5) Följ upp och dra lärdomar

Systematiskt kvalitetsarbete

SYSTEMATISKT OCH KONTINUERLIGT KVALITETSARBETE

STRATEGISK SAMORDNING – POLITIK

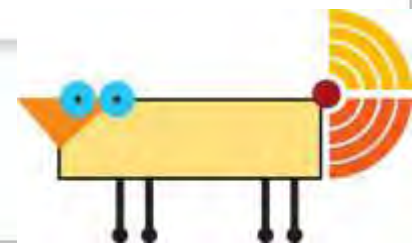
OPERATIV SAMORDNING – LEDNING

PROFESSIONELL SAMORDNING – PROFESSIONELLA

SAMVERKAN

ARBETSSÄTT

UTFALL

Samverkan kan vara avgörande

Nyckelgrupper för att förebygga och åtgärda

- Politiker
- Förvaltningschefer/verksamhetschefer
- Rektorer
- Elevhälsan
- Lärare
- Socialtjänst och BUP
- Andra samverkansparter?

Elevhälsan

- Samarbeta med lärarna för att främja, förebygga och åtgärda
- Rutiner för elevhälsans arbete
- Rutiner för frånvaro av giltigt skäl

Elevhälsan forts.

- Åtgärder
 - Hälsosamtal
 - Skolsocial kartläggning
 - Vardagsstrategier
- Samarbete med familjen
- Handledning av ex. lärare
- Dokumentera och följa upp åtgärder

Framgångsfaktorer

- Goda relationer
- Kunskapsfokus
- Samverkan
- Att lyssna på eleverna
- Tydligt ledarskap
- Allas engagemang

Framgångsfaktorer forts.

- Rutiner och systematiskt förbättringsarbete
- Samarbete med vårdnadshavarna
- Tekniska förutsättningar

Vad är en närvarorutin?

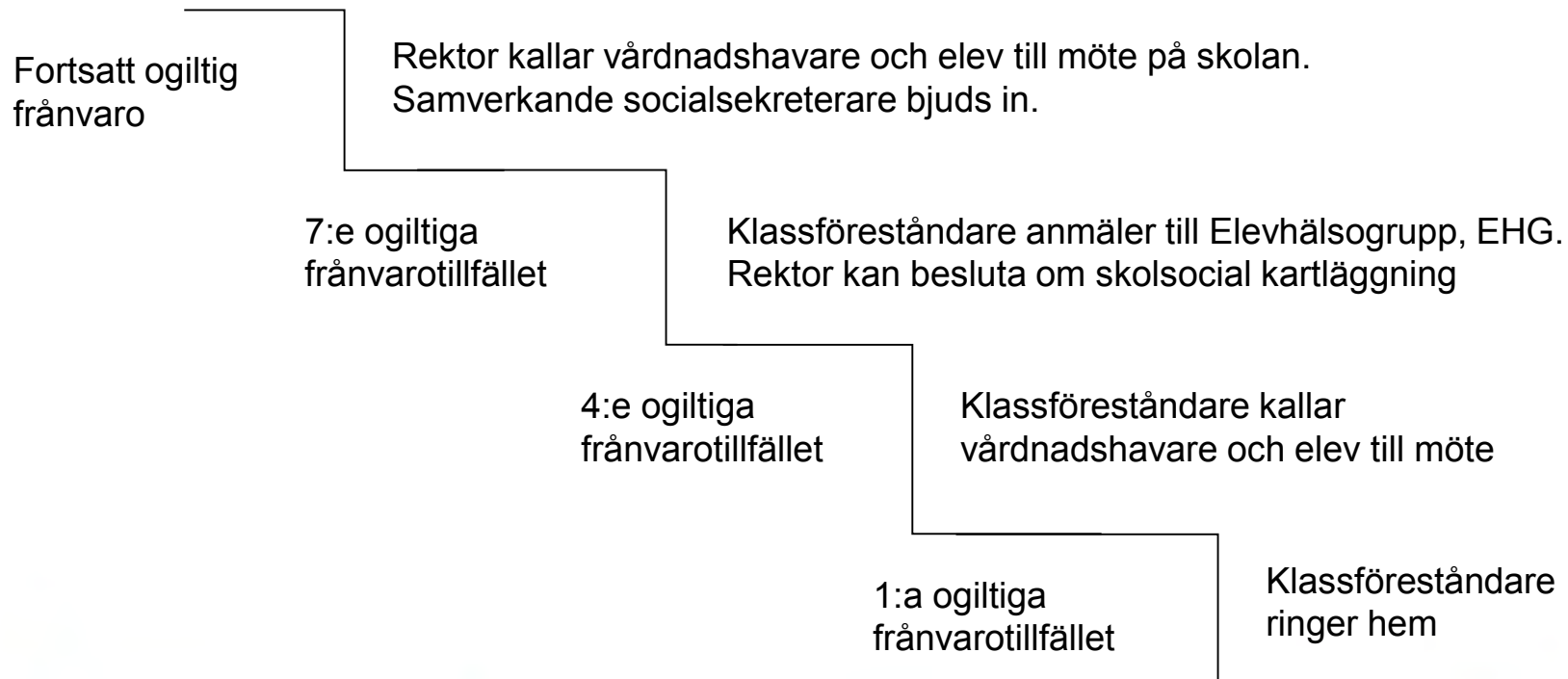
Den beskriver:

- Vad som gäller när en elev är frånvarande vid enstaka tillfällen och under en längre period
- När skolan ska kontakta vårdnadshavare
- Vad skolan ska göra
- Vad andra samhällsfunktioner t.ex. socialtjänsten ska göra

Den kan kopplas till en s.k. åtgärdstrappa

Den bidrar till ökad likvärdighet om den är gemensam för alla kommunens skolor

Ex. åtgärdstrappa för skolfrånvaro

Skolsocial kartläggning

Frågor/områden som diskuteras i samtalet med eleven

- Hur upplever du din situation i skolan, pedagogiskt och socialt?
- Hur mår du känslomässigt?
- Hur ser din hem- och fritidssituation ut?
- Vad tycker du att du behöver för stöd för att frånvaro ska bli närvaro?

Långvarig skolfrånvaro

- Kommuner behöver arbeta mer strategiskt med elever med långvarig skolfrånvaro
- **...utan att slarva med det hälsofrämjande och förebyggande arbetet eller de tidiga insatserna**
- Annars riskerar toppen i pyramiden att växa
- [Att bryta långvarig skolfrånvaro](#) (filmad workshop)

Skolkur elevernas och skolans
perspektiv
En intervju- och dokumentations
metod

Skolverket
Box 163
102 22 Stockholm
Tel: 08 731 95 00
www.skolverket.se

DropOuts

10 ORSAK
TID
AV

379 unga berättar om hur
de har blivit utslagna från skolan

GR.DROPP
ett projekt för att mot

**Motverka
studienybrott**

**Tillbaka
till skolan**

Metodhandbok i arbetet med
hemmasittande barn och unga

Att hålla sig i...

- Skollagen
- [Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan](#) (Skolverkets allmänna råd)
- [Webbseminarium om rätten till utbildning](#), Skolinspektionen
- [Vägledning för elevhälsan \(2014\)](#)
- [Samordnad individuell plan \(SIP\)](#)
- [Vänd frånvaro till närvaro](#)

Glöm inte...

De elever som far illa i skolan men som inte stannar hemma.

Malin Gren Landell

”Men hur bra skolan och kommunen än arbetar för att öka skolnärvaron är bemötandet av varje elev och dess vårdnadshavare det allra viktigaste.”

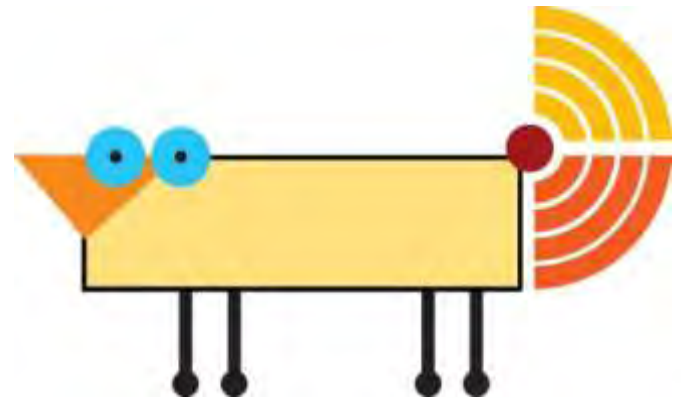
Tack från Psynk!

Åsa Ernestam

asa.ernestam@skl.se

Carianne Lundvall Karlsson

carianne.lundvallkarlsson@vanersborg.se

Vilka är involverade i arbetet för att öka skolnärvaron hos er?

- På skolan?
- Externt?

